

Petrovo zap?ení

P?vod materiálu
Lenka Ridzo?ová
Po?adí v lekci
45

Téma

- Ani Petr (Skála) nedokázal z?stat v?rný.
Ale díky odpušt?ní se p?ed ním otevírá cesta dál.
- Ježíše opoušt?jí i jeho nejbližší.

Cíle

- D?ti si uv?domí, že Ježíš z?stal sám, ani Petr (Skála) nem?l odvahy se k n?mu p?iznat. Ale taky d?ti uslyší o odpušt?ní a možném novém za?átku.
 - Obrázek kohouta vyzývá k bd?losti a upozor?uje, že (ani my) nejsme silní.
 - D?ti uvažují, v jakých situacích je t?žké z?stat v?rný, zastat se druhého.
-

Pro u?itele

Poznámky k p?íběhu

- *Postavy:* Ježíš, Šimon Petr, ještě jeden u?edník (vchází s Ježíšem dovnit? velekn?zova domu, n?co domlouvá — asi má „konexe“, pak se vrací i pro Petra), služka vrátná, velekn?z, velekn?z?v sluha a strážci, kohout.
- *Místo:* kolem ohn? na nádvo?í velekn?zova domu (je zima, oh?ívají se).
- *as:* v noci na Velký pátek.
- *Událost:* Petr zap?e, že by pat?il k Ježíšovým u?edník?m.
- *Jádro v?ci:* i Šimon Petr, první z Dvanácti, m?že zklamat, skálou není svou dokonalostí a silou, ale jedin? milostí svého Pána.
- Šimon Petr — (J 1,40–42) — Petr byl rybá?, k Ježíši ho pozval jeho bratr Ond?ej, jméno Petr (Kéfas, Skála) mu dal Ježíš. „...a já ti pravím, že ty jsi Petr; a na té skále zbuduji svou církev“ (Mt 16,18a)

Mezi u?edníky je obvykle na prvním míst?, má roli jakéhosi mluv?ího. Jako prvnímu je mu dáno rozpoznat Ježíše jako Mesiáše. V n?kterých situacích s sebou Ježíš bere jen ty nejbližší u?edníky; jsou to Petr, Jakub a Jan (nap?. vzk?íšení dcery Jairovy, prom?n?ní na ho?e, modlitba v Getsemane).

Ale Petrovi se nevyhýbají ani pády a selhání, n?kdy nechápe, co Ježíš ?íká nebo co je dobré. Tak nap?. zrazuje Ježíše od cesty utrpení. Ježíš ho v té chvíli nazve satanem — n?kým, kdo ho svádí na špatnou cestu (Mk 8,31–33).

Spolu s Janem jsou první u prázdného hrobu. Jan je tam d?ív, ale Šimon Petr jako první vstoupí do hrobu dovnit? (J 20,1–10).

Po vzk?íšení se Ježíš s Petrem setká a posílá ho: „Pas mé beránky!“ (J 21,15–23).

Po Ježíšově nanebevstoupení je Petr hlavní postavou vznikající křesťanské církve (Sk 1,12–26). Převážně k pohanům je později vyslán Pavel.

Podle tradice skončil Petr svůj život jako mučedník v Římě. Nebo: skončil Petrův život jako mučedníka v Římě.

- *Zapření*: V nejstarší církvi označuje žalostné odstoupení až odpadnutí od víry v Ježíše Krista (Mt 10,33), protiklad vytrvalosti víry a vyznavařské statečnosti (2 Tm 2,12; J 1,20).
- *Kohout*: bylo předpovídáno, že Petr zapře dříve, než kohout zakokrhá (J 13,36–38); kohout je obecný motiv bdělosti, zejm. té, která dokáže bdít v noci (kohout na věžích kostelů — výzva k bdělosti)
- Před Velikonocemi se Petrovi Ježíše následovat moc nedaří, po Velikonocích k tomu dostane sílu.
- V Janově evangeliu není Petrův pláč.
- Setkání Petra se Vzkříšeným — u Jana teprve v dodatkové 21. kapitole.
- *Petr a Jidáš* nedovedli osvědčit dobré vyznání a zapřeli Ježíše Krista. Rozdíl je jednak v hloubce jejich provinění, ale taky v tom, že Petr prosí o odpuštění, požítá s milostí, uvědomuje si, že nemůže žít jinak než z odpuštění.

Úskali

Petr jistě měl Ježíše rád, ale v této situaci ho přemohl strach. I my většinou víme, co by bylo správné, ale neuděláme to, nechce se nám nebo nemáme odvahy. Zkusme na to nezapomenout — abychom nevylíčili Petra jako selhávajícího, ale o sobě přitom nepochybujeme.

Odkazy

Souček, Josef Bohumil: *Utrpení Páně podle evangelií*. Praha: Kalich, 1983.

Štefan, Jan: *Vyvýšení Syna člověka: sedm postních a osm velikonočních kázání na Evangelium podle Jana*. Středokluky: Zdeněk Susa, 1998.

Dauvillier, Loïc — Lizano, Marc — Salsedo, Greg: *Dítě s hvězdičkou*. Praha: Albatros, 2012.

Šorm, Zdeněk: *Petrovo zapření*. Dostupné z <http://goo.gl/JVnQqI>. (pracovní list)

Kryl, Karel: *Zapření Petrovo*. Dostupné z http://youtu.be/I10jfYgL_84. (píseň)

Simon Petrus, auch Kephas genannt. Dostupné z <http://goo.gl/1czi5A>.

Žd 6,4–6

Pro děti

Pro předškolní děti

Býváte někdy sami? Musíte někdy sami jít, něco sami udělat...? Máte strach?

Můžeme použít biblickou postavu (nebo nějakou jinou figurku). Postavíme jednu samotnou, pak k ní přídáme další — jako průvodce. Později můžeme znázornit podobně, že Ježíše postupně jeho nejbližší opouštějí a zůstává sám.

Jak je to u zubaře, u paní doktorky...? Doprovázejí vás rodiče? Byli jste někdy sami v nemocnici? Víte o někom, kdo žije sám a udělalo by mu radost, kdybyste ho navštívili nebo mu poslali pohlednici?

Je mezi dťtmi (ve školce, ve škole...) někdo, koho ostatní nemají rádi nebo mu ubližují, smťjí se mu? Dá se nťjak tomuto dťtovi pomoci? Zažili jste někdy sami, že se vám smťjí, udťlají nťco naschvál?

Mťžeme dťtem struťnť pťevyprávť velikonoťní pťíbťh až k této udťlosti (pťíp. s pomocí obrázkť, napť. v dťtské Bibli).

Nebo si s dťtmi povídat, co o Velikonocích vťdí. (Aby pťíbťh Petrova zapťení mťl místo ve velikonoťním dťní.)

Svoji zradu si Petr uvťdomil, když uslyšel kohouta. (*Dťti mohou zakokrhát, aby Petra probudily.*) Kohout ohlašuje nový den. Petr si uvťdomí, co udťlal, ale jeho smutek a lítost už je první krok k odpuťťní, k tomu, aby mohl jít dál.

Aktivita

Dťti mohou kohouta pestťe vybarvit nebo polepit kousky barevných papírť nebo látek. Kohout názornť pťipomíná tento pťíbťh a je i znamením pro nás: jednak varováním, jednak nadťjí, že když nťkoho zapťeme, nťkomu ublížíme, nťco udťláme špatnť, mťžeme (máme) toho litovat a prosit o odpuťťní.

Pomťcky: omalovánka kohouta, barvy, pťíp. barevné papíry nebo barvy na sklo.

Pro mladší dťti

Ukážeme dťtem obrázek kostelní vťže s kohoutem (staťí do vyhledávaťe zadat termín *hahn+kirche*). Víte, proť je na vťži právnť kohout? (Vyzývá k bdťlosti.)

V Jeruzalémť jsou Velikonoce. Židé jedí velikonoťní veťeťi. Podobnť jedl i Ježíš se svými uťedníky. Po veťeťi uťedníkťm umyl nohy. Kleknul si pťed nimi, sahal na jejich špinavé nohy. říkal jim, že i oni se mají mít rádi a navzájem si takhle sloužit. Pťipravoval je na to, že odejde, už mezi nimi nebude. Petrovi to bylo líto.

„Chci být poťád s tebou, Pane. I život bych za tebe položil.“

Ježíš ale tuší, že to pro Petra nebude lehké.

„Než kohout zakokrhá, zapťeš mť, tťíkrát.“

Ježíš vťdťl, že pťichází tťžká noc pro nťj i pro jeho uťedníky. Proto se za nť modlí.

Spoleťnť pak odcházejí do zahrady za potok Cedron. Jidáš už s nimi není. řel dát vťdťt strážím.

Petr chce být s Ježíšem. Odváží se ho bránit i meťem.

„Schovej ten meť,“ řekne mu Ježíš.

Vojáci a stráže pak Ježíše odvádťjí

Ježíš nešel se strážemi sám, doprovázeli ho dva uťedníci, jeden z nich byl Petr. Vždyť to nedávno Ježíši sliboval, že ho nikdy neopustí. Pťišli k veleknťzovu domu, vešli na nádvoťí.

Nťjaké služka u dveťí se na Petra podívá a říká si: „tenhle není odsud, vypadá, že je to rybáť z Galileje...“

Nepatťíš i ty k uťedníkťm toho řlovťka?“

„Nepatťím,“ řekne Petr

Je noc, tma a chladno. Na dvoře hoří oheň, lidi se kolem něj ohřívají. Ježíš stojí před velebným. Petr přijde blíž k ohni.

Možná slyší, na co se velebný ptá Ježíše. „Jaké je tvoje uření, Ježíši?“

Teď by to mohl všechno velebný říct, pomyslí si Petr.

Ale Ježíš říká: „Mluvil jsem veřejně, všichni mě mohli slyšet, i v chrámě jsem mluvil. Zeptej se lidí... Neřekl jsem nic tajemného.“

„Takhle se neodpovídá velebný!“ udeří jeden ze strážců Ježíše do obličeje.

Petr to sleduje zpozzdálí. Je mu ještě víc zima, zarytí hledí do ohně.

A tu se na něj zase někdo zadívá. „Nejsi i ty z jeho učedníků?“

„Nejsem.“

A ještě potetí. Jeden z velebných sluhů, je to pňbuzný toho, komu Petr usekl ucho, když chtěl Ježíše bránit měem, řekne Petrovi: „Což jsem tě neviděl s ním v zahradě?“

Petr opěť zapěe.

Vtom zakokrhá kohout.

Víte, jak to bylo s Petrem dál?

Děti možná vědí nebo hádají (uteče, pláče, zapěe ještě znovu...). Můžeme najít text v Bibli (J 19,25–27).

V Janově evangeliu se nepíše, co Petr tuhle noc dělal dál. Až po vzkříšení se Ježíš znovu s Petrem potká. V Galileji u jezera Genezaretského. Zase dostane Petr tři otázky. Teď se ho ptá Ježíš sám. Ptá se Petra, jestli ho má rád. Petr třikrát odpoví: ano. Potetí řekne: Ty víš všechno. Ty víš taky, že tě mám rád.

Petr nemůže a nechce zapít svou zradu. Prosí o odpuštění.

A zrovna tohle Petra, který neměl odvalu se přiznat, že Ježíše zná, posílá Ježíš mezi lidi, aby jim byl pastýřem. Staral se o něj a vyprávěl jim o Pánu Bohu a o Ježíši.

Pro starší děti

- Víte, co je šikana? Setkali jste se s ní někdy? Jaké to je někoho se zastat? Říct nahlas: to je můj kamarád, nechte ho být...
- Zaspívejte nebo si aspoň před sebou otevřete ve zpěvníku píseň. Byl jsi tam. V té písni se stáváme trochu účastníky velikonočního dění. V jednotlivých slokách Ježíše doprovázíme. I Petrova zapření se v písni účastníme. Velikonoce jsou dávná historická událost, ale každý rok jsou zpřítomňovány, každý rok do nich můžeme vstoupit, Ježíše doprovázet, přemýšlet, kde je v tom dění naše místo. S tím, kdo a jací jsme teď. Kdy a jak jsme Ježíše zradili, zapřeli. Nepřiznali se k němu nebo se chovali, jako bychom ho neznali.
- Dejte s dětmi dohromady, co všechno víte o Petrovi; jeho „vzestupy a pády“ (zavolán za učedníka; vyznání Ježíše jako Mesiáše; odrazování Ježíše od cesty utrpení; chůze po vodě; přítomnost při děležitých Ježíšových činech; jméno Petr, tj. skála; reakce na Ježíšovo mytí nohou učedníkům; „bdení“ v Getsemane; zapření; setkání se Vzkříšeným — Ježíš Petra nezavrhla).
- Zapření nemusí být vždy negativní. Dokážete si představit, vymyslet situaci, kdy zapření je správné? (Např. když někdo za války ukrýval doma Židy a zapřel je před gestapem. K tomu je např. kniha *Dít*?)

s hvězdičkou — viz [Odkazy](#).)

Přesah

- Prohlédněte si s dětmi mapu Jeruzaléma a místa, kde se odehrává velikonoční příběh.
 - Tematizujte možnost nového začátku (jako dostal Petr, když zapření litoval): znáte nějakou hru, kde se člověk musí vracet zpátky na start? Např. Cukr, káva: když se hýbete ve chvíli, kdy máte stát bez hnutí, vracíte se na start, ale můžete ve hře pokračovat.
 - Petr cítí vinu, že Ježíše zapřel. Co dělat, když někomu ublížíme? Co je to lítost, pokání, přiznání, odpuštění...? Ím (např. jakými gesty) může toto být provázeno?
 - Můžete si vytisknout a s dětmi použít pracovní list Zdeška Šorma — zde se odkazuje na příběh z Lukášova evangelia, kde Petr pláče (viz [Odkazy](#)).
 - Pusťte děti přečíst Krylovu píseň *Zapření Petrovo* (viz [Odkazy](#)).
-

Liturgie

Písně

Svítá: 267 — *Proč jen mlčíš, Pane?*; 25 — *Byl jsi tam?*; 401 — *Zstať s námi, Pane, když se stmívá*; 382 — *Vy silní ve víře*; 73 — *Hořká byla noc*; 443 — *Zstaťte zde a bděte se mnou*

Evangelický zpěvník: 643 — *Když soumrak zháší*

Biblický text k zapamatování

Pane, ty víš všechno, ty víš také, že tě mám rád.

(Je to část verše J 21,17: *Zeptal se ho potěti: „Šimone, synu Janův, máš mne rád?“ Petr se zarmoutil nad tím, že se ho potěti zeptal, má-li ho rád. Odpověděl mu: „Pane, ty víš všechno, ty víš také, že tě mám rád.“ Ježíš mu řekl: „Pas mé ovce!“*)

Modlitba

Pane Ježíši, myslíme na to, jak jsi o Velikonocích zstal sám, ušedníci neměli odvahu a sílu být s tebou. Petr tě zapřel. Pro nás taky někdy není snadné se k tobě přiznat. A kamarádům v nouzi taky někdy nepomůžeme. Je nám to líto. Odpusť nám to a dej nám víc odvahy. Amen.

Cílová skupina

[Školní](#)

[Předškolní](#)

Katechetické cykly

[Církevní rok](#)

Téma

[Velikonoce](#)

Biblický odkaz (kat)

[Jan 18,15–27](#)

[Matouš 26,69–75](#)

[Marek 14,60–72](#)

[Lukáš 22,54–62](#)